

POSTANOWIENIE

Dnia 3 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie z powództwa S. S.
przeciwko A.P.
o opublikowanie sprostowania,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 3 października 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 8 listopada 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 700 (siedemset)
złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Instytucja przedsądu, jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu

najwyższego szczebla. Skarga kasacyjna służy od prawomocnego orzeczenia, ma ograniczony zasięg, a jej podstawowym celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

Choć skarżący odwołał się do występowania w sprawie zagadnień prawnych, oraz wskazał na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej to nie występują te przesłanki przyjęcia jej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.).

Stosownie do ugruntowanego stanowiska Sądu Najwyższego, istotnym zagadnieniem prawnym jest taki problem jurydyczny, który ma znaczenie dla rozwoju prawa lub stanowi precedens dla rozstrzygnięcia podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04, niepubl.). Powołanie się przez skarżącego na istnienie takiego zagadnienia wymaga jego sformułowania oraz przedstawienia argumentacji jurydycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało. Skarżący powinien też wykazać, że ma ono ważne znaczenie dla rozpoznania lub rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl. oraz z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OCNP 2006, nr 15 – 16, poz. 243). Ponadto, prawidłowo wyartykułowane zagadnienie musi być sformułowane ogólnie w tym sensie, że nie może chodzić w nim o sposób rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2004 r., II CZ 94/04, niepubl.).

Zaskarżone skargą kasacyjną orzeczenie oczywiście narusza prawo, gdy jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, albo zostało wydane w wyniku błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest w sposób pewny i niewątpliwy z góry widoczne dla prawnika, bez potrzeby głębszej analizy jurydycznej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2003 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100). W skardze nie zostały przytoczone wystarczające argumenty (wywód prawny) świadczące o kwalifikowanym naruszeniu prawa przez Sąd Apelacyjny.

Przypomnieć należy, że jeżeli przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest stanowisko skarżącego, że jest ona oczywiście uzasadniona, to w uzasadnieniu wniosku powinien on zawrzeć wywód prawny wykazujący takie kardynalne naruszenie prawa (por np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2005 r., II CZ 89/2005, OSNC 2006, nr 7 - 8, poz.135, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 2004/06, LEX nr 421035, z dnia 24 lutego 2006 r, IV CSK 8/06, LEX nr 201037).

Skarżący uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał, że jest ona oczywiście uzasadniona wobec oparcia zaskarżonego wyroku na twierdzeniu, że sprostowanie dotyczy faktów przedstawionych przez redaktora naczelnego, a nie osobę trzecią i w konsekwencji uznaniu za niedopuszczalne domaganie się publikacji sprostowania zacytowanej na łamach dziennika wypowiedzi osoby trzeciej.

Tymczasem, wbrew twierdzeniom skarżącego Sąd Apelacyjny uznał, że wypowiedź, której sprostowania żądał powód stanowiła subiektywną opinię, a zatem zgodnie z art. 31a ust. 1 Prawa prasowego nie podlega sprostowaniu. Za aktualny, na gruncie 31a prawa prasowego, należy uznać sformułowany w dotychczasowym orzecznictwie i piśmiennictwie pogląd, zgodnie, z którym obowiązek redaktora naczelnego dotyczy bezpłatnego opublikowania rzeczowego sprostowania wiadomości nieprawdziwej lub nieścisłej odnoszącej się do faktów, a więc opisanych w artykule zdarzeń lub stanów rzeczy. Sprostowanie jest rzeczowym odniesieniem się bohatera materiału prasowego do opisanych w nim okoliczności, a jego celem jest umożliwienie, zgodnie z zasadą *audiatur et altera pars*, przedstawienia opinii publicznej własnej wersji wydarzeń, zdementowania określonych informacji (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 16 grudnia 2009 r., I CSK 151/09, OSNC-ZD 2010, Nr 3, poz. 87 oraz z dnia 15 maja 2008 r., I CSK 531/07, Monitor Prawniczy 2008, nr 12, s. 620). Sprostowanie zatem ma dotyczyć faktów, a nie ocen czy opinii. Dokonana więc przez Sąd Apelacyjny ocena zasadności roszczeń powoda nie skutkuje wadliwością zaskarżonego orzeczenia w zakresie wskazanym przez skarżącego.

Poza tym wskazać trzeba, że nie można z przesłanką określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. równocześnie podnosić, że w ramach naruszenia tych samych przepisów w sprawie pojawiło się istotne zagadnienie prawne. Jest to błąd logiczny, albowiem, gdy wchodzi w rachubę zagadnienie prawne skarga kasacyjna nie może być oczywiście uzasadniona (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2008 r., V CSK 550/07, niepubl.).

Pierwsze z zagadnień sprowadzające się do odpowiedzi na pytanie, czy sąd może ingerować w treść zaproponowanego tekstu sprostowania zostało już wyjaśnione w judykaturze Sądu Najwyższego. W uchwale z dnia 17 września 2008 r. III CZP 79/08 (OSNC 2009, nr 5, poz. 69) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że sąd jest uprawniony do ingerencji w treść sprostowania lub odpowiedzi w takim zakresie, w jakim jest to dopuszczalne w odniesieniu do żądań powoda.

Pozostałe kwestie prawne odnoszące się do terminu rozpoznania sprawy przez Sąd Okręgowy oraz przez Sąd Apelacyjny jak również określenia biegu początku terminu na rozpoznanie skargi kasacyjnej nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, a zatem nie stanowią istotnego zagadnienia prawnego w omawianym znaczeniu.

Z tych względów, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).